

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ
ПРИ БОЛКА ВО ПОТКОЛЕНИЦАТА

Член 1

Со ова упатство се пропишува клиничката дијагностика на болка во потколеницата преку практикување на медицина заснована на докази.

Член 2

Начинот на клиничка дијагностика на болката во потколеницата е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на клиничка дијагностика на болката во потколеницата по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на клиничката дијагностика, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-6483/2
7 ноември 2012 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

БОЛКА ВО ПОТКОЛЕНИЦАТА

МЗД Упатство
9.12.2009

- Основни податоци
- Симптоми, знаци и дијагностички клучеви
- Клинички испитувања

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Веднаш да се дијагностицира акутна артериска оклузија, длабока венска тромбоза и еризипел.
- Да се препознае критична исхемија и пациентот итно да се упати.
- Да се препознае компартмент синдром и стрес фрактура (кои се вообичаени кај воени регрути и атлети)

СИМПТОМИ, ЗНАЦИ И ДИЈАГНОСТИЧКИ КЛУЧЕВИ

- Види табела бр. 1.

Табела бр. 1. Симптоми, знаци и дијагностички клучеви кај болка во потколеницата.

Симптом или знак	Дијагностички клуч
Едем на потколеницата или глуждот	<ul style="list-style-type: none"> • Длабока венска тромбоза • Инсуфициентни валвули во длабоките вени (stasis eczema) • Руптурирана Baker-ова циста (анамнеза за маса во поплитеалната јама)
Еритема на кожата	Еризипел
Локална болка на кожата	Суперфицијален тромбофлебитис
Интермитентна клаудикација	<ul style="list-style-type: none"> • Исхемија на долен екстремитет 4 (слаби или отсутни пулсеви, низок глужд- брахијален индекс на доплер ултрасонографија) • Спинална стеноза
Болка во грбот влошена при вткање напред 6	Радикаларен синдром како резултат на дискус хернија
Болка блиску до петицата	Повреда на Ахиловата тетива
Воени регрути и атлети	<ul style="list-style-type: none"> • Стрес фрактура (локална осетливост на тибиија) • Компартмент синдром
Нагол почеток	<ul style="list-style-type: none"> • Мускулна повреда • Руптурирана Baker-ова циста • Артериска емболија (студенило, отсуство на пулс, бледило)

КЛИНИЧКИ ПРЕГЛЕД

- Да се локализира болката со анамнеза, палпација и тест на подигање на исправена нога.
- Да се препознае едем на глуждот со притискање со прст доволно долго .
- Да се палпираат периферните пулсеви (само јак пулс е дефинитивно нормален)
- Да се испитаат артериите (и вените) со доплер стетоскоп ако е на располагање .
- Длабоката венска тромбоза може да биде исклучена кај пациенти со низок ризик со д-димер тест во примарната здравствена нега .

Authors: Editors

Article ID: ebm00100 (005.011)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1.EBM Guidelines, 9.12.2009, www.ebm-guidelines.com

2.Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.

3.Предвидено е следно ажурирање до декември 2013 година.